PRÓBNY EGZAMIN MATURALNY

W ROKU SZKOLNYM 2019-2020

MATEMATYKA

POZIOM PODSTAWOWY

ZASADY OCENIANIA ZADAŃ

KIELCE – MARZEC 2020

Klucz odpowiedzi do zadań zamkniętych

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
C	**D**	**A**	**C**	**B**	**D**	**B**	**C**	**B**	**D**	**A**	**D**	**D**	**A**	**A**	**B**	**D**	**A**	**C**	**C**	**D**	**A**	**B**	**B**	**A**

Schemat oceniania zadań otwartych

Zadanie 26. (0-2)

Rozwiąż nierówność $-x^2 + 2x \leq (x-2)(x-1)$.

Przykładowe rozwiązanie

$$-x^2 + 2x \leq (x-2)(x-1)$$
$$-x^2 + 2x \leq x^2 - x - 2x + 2$$
$$-2x^2 + 5x - 2 \leq 0$$

Obliczamy pierwiastki trójmianu kwadratowego $-2x^2 + 5x - 2$.

$$\Delta = 5^2 - 4 \cdot (-2) \cdot (-2) = 9$$
$$x_1 = \frac{-5-3}{-4},\ x_2 = \frac{-5+3}{-4}$$
$$x_1 = 2,\ x_2 = \frac{1}{2}$$

Szkicujemy wykres trójmianu kwadratowego $y = -2x^2 + 5x - 2$,

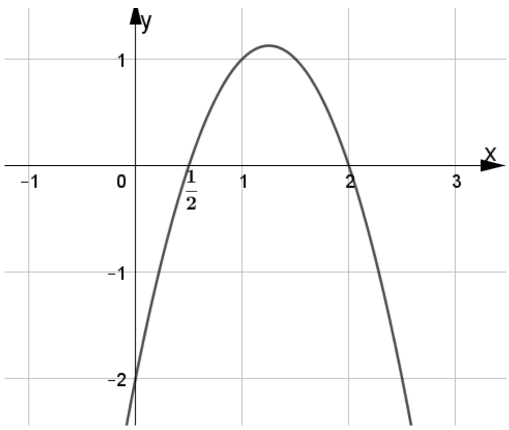

z którego odczytujemy zbiór rozwiązań nierówności

$$x \in \left(-\infty; \frac{1}{2}\right\rangle \cup \langle 2; +\infty)$$

Schemat oceniania

Zdający otrzymuje ....1p.

gdy

- obliczy lub poda pierwiastki trójmianu kwadratowego: $x_1 = 2,\ x_2 = \frac{1}{2}$ i na tym zakończy lub błędnie poda zbiór rozwiązań nierówności,

albo

- popełni błąd rachunkowy przy obliczaniu wyróżnika lub pierwiastków trójmianu kwadratowego (ale otrzyma dwa różne pierwiastki) i konsekwentnie do popełnionego błędu rozwiąże nierówność.

Zdający otrzymuje ....2p.

gdy

- poda zbiór rozwiązań nierówności: $x \in \left(-\infty;\ \frac{1}{2}\right\rangle \cup \langle 2; +\infty)$ lub $(x \le \frac{1}{2}\ lub\ x \ge 2)$,

albo

- poda zbiór rozwiązań w postaci graficznej z poprawnie zaznaczonymi końcami przedziałów.

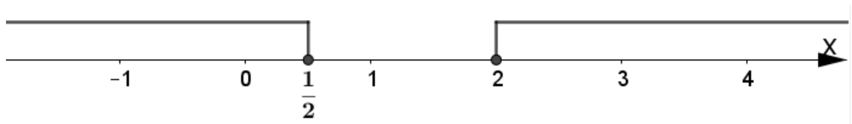

Zadanie 27. (0-2)

Rozwiąż równanie $\frac{x^2+3x-4}{2x-2} = -3$.

Przykładowe rozwiązanie

Założenie: $2x - 2 \neq 0$, zatem $x \neq 1$.

$$\frac{x^2 + 3x - 4}{2x - 2} = -3$$

$$x^2 + 3x - 4 = -6x + 6$$

$$x^2 + 9x - 10 = 0$$

$$\Delta = 9^2 - 4 \cdot 1 \cdot (-10) = 121,\ \sqrt{\Delta} = 11,$$

$$x_1 = \frac{-9-11}{2} = -10,$$

$$x_2 = \frac{-9+11}{2} = 1 \text{ – nie spełnia założenia}$$

Rozwiązanie: $x = -10$.

Schemat oceniania

Zdający otrzymuje ....1p.

gdy

- zapisze założenie $x \neq 1$

albo
- zapisze równanie w postaci $x^2 + 9x - 10 = 0$

albo
- zapisze równanie w postaci $\frac{(x-1)(x+4)}{2(x-1)} = -3$

i na tym zakończy, lub dalej popełnia błędy.

Zdający otrzymuje ....2p.

gdy wyznaczy rozwiązanie $x = -10$.

Uwagi

1. Jeżeli zdający nie zapisze założenia i otrzyma dwa rozwiązania $x = 1$, $x = -10$, ale sprawdzi, że $x = 1$ nie spełnia równania, to otrzymuje **2 punkty**.
2. Jeżeli zdający poprawnie wyznaczy rozwiązanie równania, ale poda niewłaściwą odpowiedź, np. $x \epsilon R - \{-10\}$, to otrzymuje **1 punkt**.

Zadanie 28. (0-2)

Uzasadnij, że dla dowolnych dodatnich liczb rzeczywistych x i y spełniona jest nierówność

$$\frac{2x^2+2y^2+1}{x+y} \geq 2\ .$$

Przykładowe rozwiązania

Nierówność możemy przekształcić równoważnie

$$\frac{2x^2 + 2y^2 + 1}{x + y} \geq 2$$

$$2x^2 + 2y^2 + 1 \geq 2x + 2y$$

$$2x^2 - 2x + 2y^2 - 2y + 1 \geq 0$$

I sposób rozwiązania

$$4x^2 - 4x + 4y^2 - 4y + 2 \geq 0$$

$$(4x^2 - 4x + 1) + (4y^2 - 4y + 1) \geq 0$$

$$(2x - 1)^2 + (2y - 1)^2 \geq 0$$

albo

$$2x^2 - 2x + 2y^2 - 2y + 1 \geq 0$$

$$\left(2x^2 - 2x + \frac{1}{2}\right) + \left(2y^2 - 2y + \frac{1}{2}\right) \geq 0$$

$$\left(\sqrt{2}x-\frac{1}{\sqrt{2}}\right)^2+\left(\sqrt{2}y-\frac{1}{\sqrt{2}}\right)^2 \geq 0$$

Lewa strona tej nierówności jest sumą dwóch liczb nieujemnych, więc jest nieujemna dla dowolnych liczb rzeczywistych x i y, więc w szczególności również dla liczb dodatnich.

To kończy dowód.

Schemat oceniania I sposobu rozwiązania

Zdający otrzymuje ....1p.

gdy zapisze nierówność w postaci

$$(4x^2-4x+1)+(4y^2-4y+1)\geq 0 \quad \text{lub} \quad \left(2x^2-2x+\tfrac{1}{2}\right)+\left(2y^2-2y+\tfrac{1}{2}\right)\geq 0$$

i na tym zakończy lub dalej popełni błędy.

Zdający otrzymuje ....2p.

gdy przeprowadzi pełne rozumowanie.

Uwagi

1. Jeżeli zdający sprawdza poprawność nierówności dla wybranych wartości x oraz y, to otrzymuje **0 punktów**.
2. Jeżeli zdający doprowadzi nierówność do postaci $(2x-1)^2+(2y-1)^2\geq 0$ lub $\left(\sqrt{2}x-\frac{1}{\sqrt{2}}\right)^2+\left(\sqrt{2}y-\frac{1}{\sqrt{2}}\right)^2\geq 0$, ale poda niepoprawne uzasadnienie prawdziwości tej nierówności, (np. *„liczba ta jest zawsze dodatnia”*), to otrzymuje **1 punkt**.
3. Jeżeli zdający przeprowadzi poprawne rozumowanie, które zakończy zapisem $(2x-1)^2+(2y-1)^2\geq 0$ lub $\left(\sqrt{2}x-\frac{1}{\sqrt{2}}\right)^2+\left(\sqrt{2}y-\frac{1}{\sqrt{2}}\right)^2\geq 0$, to otrzymuje **2 punkty**.

II sposób rozwiązania

Uzasadnimy, że lewa strona tej nierówności jest liczbą nieujemną dla dowolnych liczb x i y.

$$2x^2-2x+2y^2-2y+1\geq 0$$

Potraktujmy tę nierówność jako zwykłą nierówność kwadratową z niewiadomą x.

Wyznaczmy wyróżnik trójmianu $\Delta_y=(-2)^2-4\cdot 2\cdot(2y^2-2y+1)$

$$\Delta_y=4-16y^2+16y-8$$

$$\Delta_y=-16y^2+16y-4$$

$$\Delta_y=-(4y-2)^2$$

$\Delta\leq 0$ dla dowolnych $y\in R$, więc nierówność $2x^2-2x+2y^2-2y+1\geq 0$ jest spełniona przez wszystkie liczby rzeczywiste x i y, a zatem nierówność $\frac{2x^2+2y^2+1}{x+y}\geq 2$ jest spełniona przez wszystkie dodatnie liczby rzeczywiste x i y.

To kończy dowód.

Schemat oceniania II sposobu rozwiązania

Zdający otrzymuje ....1p.

- gdy doprowadzi nierówność do postaci $2x^2 - 2x + 2y^2 - 2y + 1 \geq 0$ i prawidłowo wyznaczy wyróżnik trójmianu kwadratowego $\Delta_y = -16y^2 + 16y - 4$,

albo

- gdy doprowadzi nierówność do postaci $2y^2 - 2y + 2x^2 - 2x + 1 \geq 0$ i prawidłowo wyznaczy wyróżnik trójmianu kwadratowego $\Delta_x = -16x^2 + 16x - 4$.

Zdający otrzymuje ....2p.

gdy przeprowadzi pełne rozumowanie.

Zadanie 29. (0-2)

Dany jest trójkąt prostokątny ABC, w którym $|\measuredangle C| = 90^0$. Poprowadzono dwie proste równoległe do przyprostokątnej AC dzielące trójkąt ABC na trzy figury o równych polach (zobacz rysunek).

Uzasadnij, że $\frac{|FG|}{|DE|} = \sqrt{2}$.

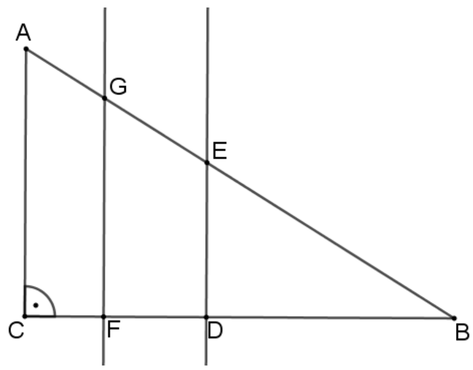

Przykładowe rozwiązanie

Zauważmy, że trójkąty BFG oraz BDE są podobne (cecha kąt, kąt, kąt).

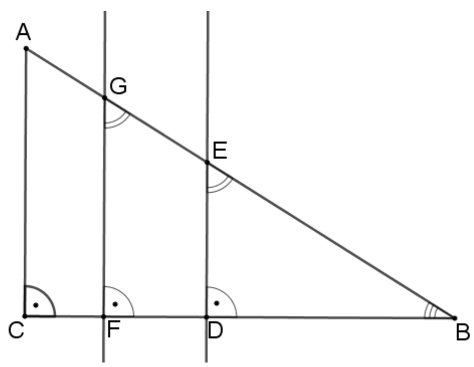

Z treści zadania wynika, że $P_{BFG} = 2P_{BDE}$, więc $\frac{P_{BFG}}{P_{BDE}} = 2$.

Skala podobieństwa spełnia warunek: $k^2 = 2$, więc $k = \sqrt{2}$.

Skoro trójkąty BFG oraz BDE są podobne w skali $k = \sqrt{2}$, więc $\frac{|\mathrm{FG}|}{|\mathrm{DE}|} = \sqrt{2}$, co należało uzasadnić.

Schemat oceniania

Zdający otrzymuje ....1p.

gdy zauważy, że trójkąty BFG oraz BDE są podobne oraz $P_{AFG} = 2P_{BDE}$.

Zdający otrzymuje ....2p.

gdy przeprowadzi pełny dowód.

Zadanie 30. (0-2)

Dana jest funkcja $f(x) = -3x + 11$, której dziedziną jest zbiór $D_f = \{0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7\}$. Spośród wszystkich punktów należących do wykresu tej funkcji wybrano jeden. Oblicz prawdopodobieństwo wylosowania punktu, którego suma współrzędnych jest liczbą pierwszą.

Przykładowe rozwiązanie

Zbiór zdarzeń elementarny Ω, to zbiór wszystkich punktów należących do wykresu funkcji f.

$$\Omega = \{(0,11), (1,8), (2,5), (3,2), (4,-1), (5,-4), (6,-7), (7,-10)\}$$

$$|\Omega| = 8$$

Oznaczmy przez A zdarzenie polegające na wylosowaniu punktu, którego suma współrzędnych jest liczbą pierwszą.

Przypomnienie

Liczba pierwsza – liczba naturalna większa od 1, która ma dokładnie dwa dzielniki naturalne: jedynkę i siebie samą.

$$\mathrm{A} = \{(0,11), (2,5), (3,2), (4,-1)\}$$

$$|\mathrm{A}| = 4$$

Obliczamy prawdopodobieństwo korzystając z definicji klasycznej prawdopodobieństwa

$$P(A) = \frac{|A|}{|\Omega|}$$

$$P(A) = \frac{4}{8}$$

$$P(A) = \frac{1}{2}$$

Schemat oceniania

Zdający otrzymuje ....1p.

- gdy zapisze liczbę wszystkich zdarzeń elementarnych $|\Omega| = 8$,

albo

- gdy wypisze wszystkie zdarzenia elementarne sprzyjające zdarzeniu A ,

albo

- gdy zapisze liczbę zdarzeń elementarnych sprzyjających zdarzeniu A, $|\mathrm{A}| = 4$,

Zdający otrzymuje ....2p.

gdy wyznaczy prawdopodobieństwo zdarzenia $P(A) = \frac{4}{8} = \frac{1}{2}$.

Uwagi

1. Jeżeli zdający poda prawdopodobieństwo zdarzenia A większe od 1, to za całe zadanie otrzymuje **0p**.
2. Jeżeli zdający pominie jedno zdarzenie sprzyjające zdarzeniu A i otrzyma $P(A) = \frac{3}{8}$,to otrzymuje za całe rozwiązanie **1p**.

Zadanie 31. (0-2)

Miary kolejnych kątów wewnętrznych czworokąta tworzą ciąg arytmetyczny o różnicy 13°. Wyznacz miary kątów tego czworokąta.

Przykładowe rozwiązania

Oznaczmy kolejne miary kątów wewnętrznych rozpatrywanego czworokąta: $\alpha < \beta < \gamma < \delta$.

I sposób rozwiązania

Kolejne miary kątów czworokąta: α, $\beta = \alpha + 13^0$, $\gamma = \alpha + 26^0$, $\delta = \alpha + 39^0$.

Suma kątów wewnętrznych czworokąta jest równa 360°, więc

$$\alpha + \beta + \gamma + \delta = 360^0$$

$$\alpha + \alpha + 13^0 + \alpha + 26^0 + \alpha + 39^0 = 360^0$$

$$4\alpha + 78^0 = 360^0$$

$$4\alpha = 282^0$$

$$\alpha = 70{,}5^0$$

Ostatecznie: $\alpha = 70{,}5^o$, $\beta = 83{,}5^0$, $\gamma = 96{,}5^0$, $\delta = 109{,}5^0$.

II sposób rozwiązania

Wprowadźmy następujące oznaczenia: $a_1 = \alpha$, $r = 13^0$.

$$S_4 = 360^0$$

$$\frac{2a_1 + 3r}{2} \cdot 4 = 360^0$$

$$2\alpha + 39^0 = 180^0$$

$$2\alpha = 141^0$$

$$\alpha = 70{,}5^0$$

Ostatecznie: $\alpha = 70{,}5^o,\ \beta = 83{,}5^0,\ \gamma = 96{,}5^0,\ \delta = 109{,}5^0$.

Schemat oceniania

Zdający otrzymuje ....1p.

Zdający

- zapisze równanie np.

$$\alpha + \alpha + 13^0 + \alpha + 26^0 + \alpha + 39^0 = 360^0$$

albo

- zapisze układ warunków, z których można wyznaczyć miarę jednego z kątów wewnętrznych np.: .

$$a_1 = \alpha,\ r = 13^0, \frac{2a_1+3r}{2} \cdot 4 = 360^0.$$

Zdający otrzymuje ....2p.

gdy wyznaczy miary wszystkich kątów wewnętrznych: $70{,}5^o,\ 83{,}5^0,\ 96{,}5^0,\ 109{,}5^0$..

Zadanie 32. (0-5)

Punkt $A = (-5, -8)$ należy do wykresu funkcji kwadratowej $f(x) = ax^2 + bx - 3$, a zbiór $(-\infty;\ -2\rangle$ jest maksymalnym przedziałem, w którym funkcja ta jest rosnąca. Wyznacz wartości współczynników a i b oraz najmniejszą i największą wartość funkcji w przedziale $\langle -3, -\frac{1}{2}\rangle$.

Przykładowe rozwiązanie

Punkt $A = (-5, -8)$ należy do wykresu funkcji $f(x) = ax^2 + bx - 3$, więc $f(-5) = -8$.

Zbiór $(-\infty;\ -2\rangle$ jest maksymalnym przedziałem, w którym funkcja ta jest rosnąca, więc $-\frac{b}{2a} = -2$.

W celu wyznaczenia współczynników a i b rozwiązujemy układ równań

$$\begin{cases} a \cdot (-5)^2 + b \cdot (-5) - 3 = -8 \\ -\dfrac{b}{2a} = -2 \end{cases}$$

$$\begin{cases} 25a - 5b = -5 \\ b = 4a \end{cases}$$

$$\begin{cases} 25a - 20a = -5 \\ b = 2a \end{cases}$$

$$\begin{cases} a = -1 \\ b = -4 \end{cases}$$

zatem $f(x) = -x^2 - 4x - 3$.

Obliczamy największą wartość funkcji f w przedziale $\langle -3, -\frac{1}{2}\rangle$.

$a < 0$ i $-2 \in \langle -3, -\frac{1}{2}\rangle$, więc $f(-2)$ jest największą wartością funkcji.

$$f(-2) = -(-2)^2 - 4 \cdot (-2) - 3$$
$$f(-2) = 1$$

Obliczamy najmniejszą wartość funkcji f w przedziale $\langle -3, -\frac{1}{2}\rangle$.

$a < 0$, więc najmniejszą wartością funkcji jest $f(-3)$ lub $f\left(-\frac{1}{2}\right)$.

$$f(-3) = -(-3)^2 - 4 \cdot (-3) - 3$$
$$f(-3) = -9 + 12 - 3$$
$$f(-3) = 0$$
$$f\left(-\frac{1}{2}\right) = -\left(-\frac{1}{2}\right)^2 - 4 \cdot \left(-\frac{1}{2}\right) - 3$$
$$f\left(-\frac{1}{2}\right) = -\frac{1}{4} + 2 - 3$$
$$f\left(-\frac{1}{2}\right) = -1\frac{1}{4}$$

Odpowiedź: $\begin{cases} a = -1 \\ b = -4 \end{cases}$, $f_{MAX}(-2) = 1$, $f_{MIN}\left(-\frac{1}{2}\right) = -1\frac{1}{4}$.

Schemat oceniania

Rozwiązanie zadania składa się z dwóch etapów.

I etap – Wyznaczenie wartości współczynników a i b.

a) Zapisanie poprawnie jednego z równań $a \cdot (-5)^2 + b \cdot (-5) - 3 = -8$ albo $-\frac{b}{2a} = -2$.

b) Zapisanie układu równań, np.: $\begin{cases} a \cdot (-5)^2 + b \cdot (-5) - 3 = -8 \\ -\frac{b}{2a} = -2 \end{cases}$.

c) Wyznaczenie $\begin{cases} a = -1 \\ b = -4 \end{cases}$.

Za każdą z części tego etapu zdający otrzymuje po **1 punkcie**.

II etap – Wyznaczenie największej i najmniejszej wartości funkcji w przedziale $\langle -3, -\frac{1}{2}\rangle$.

a) Wyznaczenie najmniejszej wartości funkcji $f_{MIN}\left(-\frac{1}{2}\right) = -1\frac{1}{4}$.

b) Wyznaczenie największej wartości funkcji $f_{MAX}(-2) = 1$.

Za każdą z części tego etapu zdający otrzymuje po **1 punkcie**.

Uwaga

Jeżeli zdający w pierwszej części rozwiązania popełni błędy przy wyznaczaniu współczynników a i b, to za wyznaczenie największej i najmniejszej wartości funkcji może uzyskać **2p** jeśli pierwsza współrzędna wierzchołka paraboli należy do przedziału $\langle -3, -\frac{1}{2}\rangle$.

Zadanie 33. (0-4)

Punkty $A = \left(-3\frac{1}{2}, -6\right)$, $B = \left(7, 1\frac{1}{2}\right)$ oraz $C = (1, 4)$ są kolejnymi wierzchołkami równoległoboku $ABCD$. Wyznacz współrzędne punktu D oraz współrzędne punktu E, w którym bok CD przecina oś odciętych (oś OX) układu współrzędnych.

Przykładowe rozwiązanie

I sposób wyznaczenia współrzędnych punktu D.

Wykorzystamy fakt, że przekątne równoległoboku przecinają się w punkcie dzielącym je na połowy.

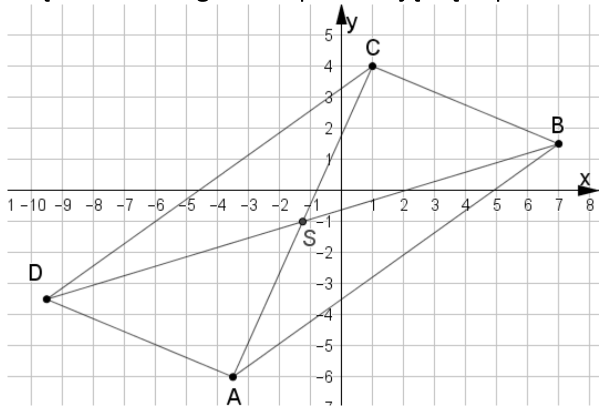

Wyznaczamy współrzędne środka odcinka AC.

$$S = \left(\frac{x_A + x_C}{2}, \frac{y_A + y_C}{2}\right)$$

$$S = \left(\frac{-3\frac{1}{2} + 1}{2}, \frac{-6 + 4}{2}\right)$$

$$S = \left(-1\frac{1}{4}, -1\right)$$

Środkiem przekątnej BD jest punkt S, więc

$$S = \left(\frac{x_B + x_D}{2}, \frac{y_B + y_D}{2}\right)$$

$$\left(-1\frac{1}{4}, -1\right) = \left(\frac{7 + x_D}{2}, \frac{1\frac{1}{2} + y_D}{2}\right)$$

zatem $D = \left(-9\frac{1}{2}, -3\frac{1}{2}\right)$.

II sposób wyznaczenia współrzędnych punktu D.

Skorzystamy z własności równoległości przeciwległych boków równoległoboku.

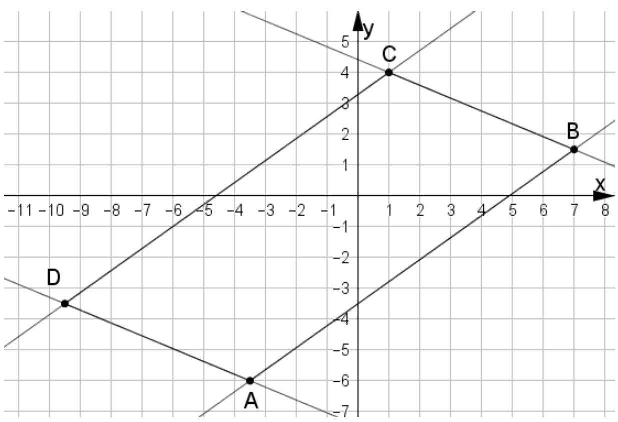

Wyznaczamy współczynnik kierunkowy prostej AB.

$$a_1 = \frac{1\frac{1}{2} + 6}{7 + 3\frac{1}{2}} = \frac{15}{21} = \frac{5}{7}$$

Wyznaczamy równanie prostej CDrównoległej do AB.

$$y = \frac{5}{7}x + b$$
$$4 = \frac{5}{7} \cdot 1 + b$$
$$b = 3\frac{2}{7}$$

Równanie prostej CD: $y = \frac{5}{7}x + 3\frac{2}{7}$

Wyznaczamy współczynnik kierunkowy prostej BC.

$$a_2 = \frac{4 - 1\frac{1}{2}}{1 - 7} = -\frac{5}{12}$$

Wyznaczamy równanie prostej ADrównoległej do BC.

$$y = -\frac{5}{12}x + b$$
$$-6 = -\frac{5}{12} \cdot \left(-3\frac{1}{2}\right) + b$$
$$-6 = -\frac{5}{12} \cdot \left(-\frac{7}{2}\right) + b$$
$$-6 = \frac{35}{24} + b$$
$$b = -7\frac{11}{24}$$

Równanie prostej AD: $y = -\frac{5}{12}x - 7\frac{11}{24}$

Wyznaczamy współrzędne punktu D rozwiązując układ równań:

$$\begin{cases} y = \frac{5}{7}x + 3\frac{2}{7} \\ y = -\frac{5}{12}x - 7\frac{11}{24} \end{cases}$$

Rozwiązanie układu równań

$$\begin{cases} x = -9\frac{1}{2} \\ y = -3\frac{1}{2} \end{cases}$$

zatem $D = \left(-9\frac{1}{2}, -3\frac{1}{2}\right)$.

III sposób wyznaczenia współrzędnych punktu D.

Wykorzystamy równość wektorów $\overrightarrow{AD} = \overrightarrow{BC}$.

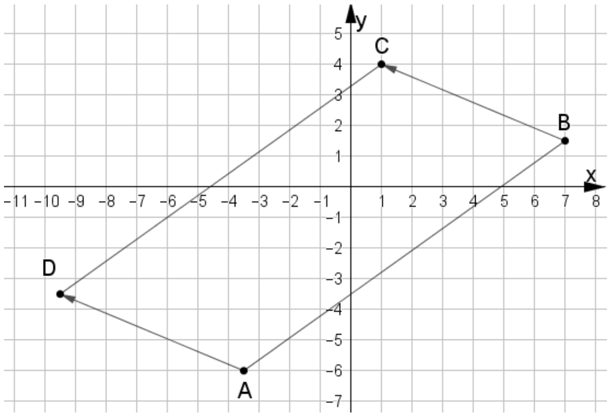

$$\overrightarrow{AD} = \left[x_D + 3\frac{1}{2}, y_D + 6\right]$$

$$\overrightarrow{BC} = \left[1 - 7, 4 - 1\frac{1}{2}\right]$$

$\overrightarrow{AD} = \overrightarrow{BC}$, więc $x_D + 3\frac{1}{2} = -6$ oraz $y_D + 6 = 2\frac{1}{2}$.

Ostatecznie $x_D = -9\frac{1}{2}$ oraz $y_D = -3\frac{1}{2}$, a zatem $D = \left(-9\frac{1}{2}, -3\frac{1}{2}\right)$.

Wyznaczamy współrzędne punktu E, przecięcia boku CD z osią OX układu współrzędnych.

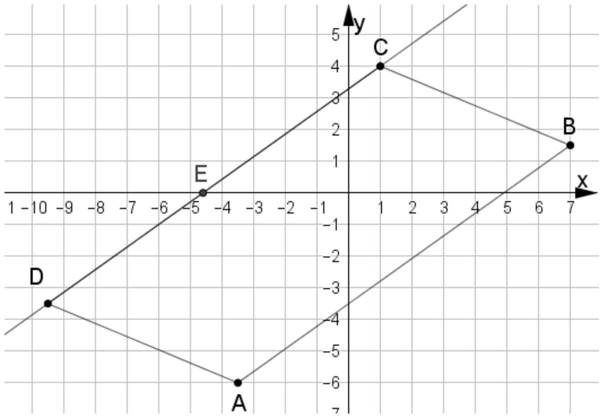

Prosta DC o równaniu $y = \frac{5}{7}x + 3\frac{2}{7}$ przecina oś OX w punkcie E, więc

$$\begin{cases} y = \frac{5}{7}x + 3\frac{2}{7} \\ y = 0 \end{cases}$$

$$\begin{cases} 0 = \frac{5}{7}x + 3\frac{2}{7} \\ y = 0 \end{cases}$$

$$\begin{cases} -\frac{5}{7}x = \frac{23}{7} \\ y = 0 \end{cases}$$

$$\begin{cases} x = -\frac{23}{5} = -4\frac{3}{5} \\ y = 0 \end{cases}$$

$$E=\left(-4\frac{3}{5},0\right)$$

....

Schemat oceniania

Rozwiązanie, w którym postęp jest niewielki, ale konieczny na drodze do pełnego rozwiązania zadania..1p.

Zdający

- obliczy współrzędne przecięcia się przekątnych $S=\left(-1\frac{1}{4},-1\right)$,

albo

- wyznaczy współczynnik kierunkowy prostej CD: $a=\frac{5}{7}$

albo

- wyznaczy współczynnik kierunkowy prostej AD: $a=-\frac{5}{12}$

albo

- zapisze równość wektorów np.: $\overrightarrow{AD}=\overrightarrow{BC}$.

Rozwiązanie, w którym jest istotny postęp ....2p.

Zdający

- wyznaczy warunki pozwalające na wyznaczenie współrzędnych punktu D, np.:

$$\left(-1\frac{1}{4},-1\right)=\left(\frac{7+x_D}{2},\frac{1\frac{1}{2}+y_D}{2}\right)$$

albo

- wyznaczy równania prostych CD: $y=\frac{5}{7}x+3\frac{2}{7}$ oraz AD: $y=-\frac{5}{12}x-7\frac{11}{24}$

albo

- wyznaczy współrzędne wektorów $\overrightarrow{AD}=\left[x_D+3\frac{1}{2},y_D+6\right]$ oraz $\overrightarrow{BC}=\left[-6,2\frac{1}{2}\right]$

Pokonanie zasadniczych trudności zadania ....3p.

Zdający wyznaczy współrzędne punktu $D=\left(-9\frac{1}{2},-3\frac{1}{2}\right)$

Rozwiązanie pełne ....4p.

Zdający wyznaczy współrzędne punktów $D=\left(-9\frac{1}{2},-3\frac{1}{2}\right)$ oraz $E=\left(-4\frac{3}{5},0\right)$.

Uwaga

Jeżeli zdający otrzyma współrzędne punktu D dla którego bok CD nie przecina osi OX, to za całe rozwiązanie może otrzymać maksymalnie **2 punkty**.

Zadanie 34. (0-4)

Podstawą ostrosłupa prawidłowego trójkątnego $ABCS$ jest trójkąt ABC. Wysokość SD ma długość 12 i tworzy z krawędzią boczną kąt, którego tangens jest równy $\frac{1}{2}$. Oblicz pole powierzchni całkowitej tego ostrosłupa.

Przykładowe rozwiązanie

Wykonujemy pomocniczy rysunek ostrosłupa $ABCS$ i wprowadzamy oznaczenia tak jak na rysunku.

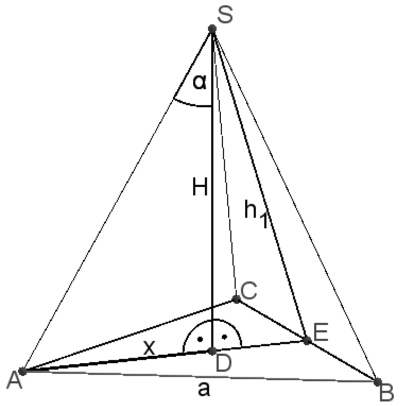

Trójkąt ADS jest prostokątny, więc

$$tg\alpha = \frac{|AD|}{|SD|} = \frac{x}{H}$$

$$\frac{1}{2} = \frac{x}{12}$$

$$x = 6$$

$$|DE| = \frac{1}{2}x = 3$$

$$|AE| = |AD| + |DE|$$

$$|AE| = 9$$

$$|AE| = \frac{a\sqrt{3}}{2}$$

$$\frac{a\sqrt{3}}{2} = 9$$

$$a = 6\sqrt{3}$$

Korzystając z twierdzenia Pitagorasa dla trójkąta prostokątnego SDE otrzymujemy.

$$|ES|^2 = |ED|^2 + |SD|^2$$

$$(h_1)^2 = \left(\frac{1}{2}x\right)^2 + H^2$$

$$(h_1)^2 = 3^2 + 12^2$$

$$h_1 = \sqrt{153} = 3\sqrt{17}$$

Obliczamy pole podstawy ostrosłupa.

$$P_P = \frac{a^2\sqrt{3}}{4}$$

$$P_P = \frac{\left(6\sqrt{3}\right)^2\sqrt{3}}{4} = 27\sqrt{3}$$

Obliczamy pole boczne ostrosłupa.

$$P_b = 3 \cdot \frac{1}{2} \cdot a \cdot h_1$$

$$P_b = 3 \cdot \frac{1}{2} \cdot 6\sqrt{3} \cdot 3\sqrt{17}$$

$$P_b = 27\sqrt{51}$$

Obliczamy pole całkowite ostrosłupa.

$$P_c = P_P + P_b$$

$$P_c = 27\sqrt{3} + 27\sqrt{51} = 27\left(\sqrt{3} + \sqrt{51}\right)$$

Schemat oceniania

Rozwiązanie, w którym postęp jest niewielki, ale konieczny na drodze do pełnego rozwiązania zadania...1p.

Zdający obliczy $|AD| = 6$

i na tym zakończy lub dalej popełni błędy.

Rozwiązanie, w którym jest istotny postęp ....2p.

Zdający

- obliczy krawędź podstawy graniastosłupa $a = 6\sqrt{3}$

albo

- obliczy długość odcina $|ES| = h_1 = 3\sqrt{17}$

i na tym zakończy lub dalej popełni błędy.

Pokonanie zasadniczych trudności zadania ....3p.

Zdający obliczy pole podstawy graniastosłupa $P_P = 27\sqrt{3}$ lub pole boczne $P_b = 27\sqrt{51}$

i na tym zakończy lub dalej popełni błędy.

Rozwiązanie pełne ....4p.

Zdający obliczy $P_c = 27\left(\sqrt{3} + \sqrt{51}\right)$.

Uwaga.

1. Jeżeli zdający realizuje strategię rozwiązania i popełnia jedynie błędy rachunkowe, to może otrzymać **3 punkty**, o ile popełnione błędy nie ułatwiają rozważanego zagadnienia na żadnym etapie rozwiązania.

2. Jeżeli zdający popełnia błąd merytoryczny w wyznaczeniu długości boków podstawy *(np. niewłaściwie stosuje* $tg\alpha$ *)* i doprowadza rozwiązanie do końca, to za całe rozwiązanie może uzyskać maksymalnie **2 punkty.**
3. Jeżeli zdający popełnia błąd w wyznaczeniu długości odcinka AD oraz otrzyma taką długość, dla której nie istnieje trójkąt prostokątny ADS, to za całe rozwiązanie może uzyskać maksymalnie **1 punkt.**